

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2021 m. d. nutarimu Nr.

**2021–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
APLINKOS APSAUGOS IR KLIMATO KAITOS VALDYMO PLĖTROS PROGRAMA**

**I SKYRIUS
PLĖTROS PROGRAMOS PASKIRTIS**

Valstybės veiklos sritis

Aplinka, miškai ir klimato kaita

Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) uždavinių įtraukimo į Programą logika

Į 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – AM) aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programą (toliau – Programa) įtraukti 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 6 strateginio tikslo (toliau – tikslas) „Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui“ 6.4, 6.6–6.8, 6.10 ir 6.11 pažangos uždaviniai (toliau – uždaviniai), kurie priskirti valstybės veiklos sričiai „Aplinka, miškai ir klimato kaita“.

Programos įgyvendinimas prisidės prie siekio įgyvendinti tarptautinius susitarimus darnaus vystymosi srityje, visų pirma – Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 metų¹. Uždavinių ir pažangos priemonių (toliau – priemonės) sąsajos su Jungtinių Tautų 2015 m. patvirtintais darnaus vystymosi tikslais ir uždaviniais nurodomos priede.

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas

6.4 uždavinys „Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą“

NPP uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis

NPP 6 tikslo rodikliai:

6.1. Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio pokytis ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (toliau – ATLPS) dalyvaujančiuose sektoriuose, palyginti su 2005 m., procentais (2018 m. – -40,7; 2025 m. – -45; 2030 m. – -50).

6.2. Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis ES ATLPS nedalyvaujančiuose sektoriuose, palyginti su 2005 m., procentais (2018 m. – 12,2, 2025 m. – -6,4; 2030 m. – -25).

¹Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015-09-25 rezoliucija Nr. 70/1 „Keiskime mūsų pasaulį: Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“.

6.7. Išmetamo į aplinkos orą teršalų kiekio (smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2,5})) pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -37, 2025 m. – -41, 2030 m. – -45).

NPP 6.4 uždavinio rodiklis:

6.4.1. Sutaupyta daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų ūkyje energijos suminis kiekis, GWh (2020 m. – 0, 2025 m. – 584, 2030 m. – 5336).

1 problema. Neefektyviai ir neracionaliai naudojama energija ir energetiniai ištekliai pastatų sektoriuje

Spręstinios problemos priežastys:

1. Energetiškai neefektyvūs pastatai.
2. Neišnaudotas centralizuotas šilumos gamybos ir tiekimo potencialas (*priežastis iš dalies sprendžiama Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – EM) įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinės energetikos plėtros programą ir AM įgyvendinant šio uždavinio priemonę „02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“*).
3. Nepakankami pastatų renovacijos tempai.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemonę „02-001-06-04-01 (PP) Skatinti pastatų renovaciją“ (1–3 priežastys, 6.6 uždavinio 1 problemos 4 priežastis, 6.11 uždavinio 1 problemos 3 priežastis).

2 problema. Išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis

Spręstinios problemos priežastys:

1. Trūksta gyventojų įsitraukimo naudoti klimatui draugiškas ir išmetamų ŠESD kiekį mažinančias priemones, ypač renkantis mažiau taršias transporto priemones (*priežastis iš dalies sprendžiama ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – SM) įgyvendinant 2021–2030 metų susisiekimo plėtros programą*), EM įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinės energetikos plėtros programą).
2. Nepakankamai taikoma išmetamų ŠESD kiekį mažinančių priemonių įvairiuose ūkio sektoriuose (*priežastis iš dalies sprendžiama ir EM įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinės energetikos plėtros programą, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – EIM) įgyvendinant 2021–2030 metų ekonomikos transformacijos plėtros programą, SM įgyvendinant 2021–2030 metų susisiekimo plėtros programą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM) įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą*).
3. Trūksta institucinių gebėjimų prognozuoti išmetamų ŠESD kiekį ir vertinti poveikį.
4. Nedidelė dalis įmonių skaičiuoja CO₂ taršos rodiklius ir taiko energetinio efektyvumo, išmetamų ŠESD kiekio mažinimo priemones (*priežastis iš dalies sprendžiama ir EIM įgyvendinant 2021–2030 metų ekonomikos transformacijos plėtros programą, EM įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinės energetikos plėtros programą*).
5. Nepakankamai išnaudojami vystomojo bendradarbiavimo įrankiai klimato kaitos srityje (*priežastis iš dalies sprendžiama ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos įgyvendinant 2021–2030 metų Užsienyje matomos ir įtakingos Lietuvos plėtros programą*).

Sprendžiant problemą numatoma įgyvendinti priemonę „02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ (1–3 priežastys, 1 problemos 2 priežastis, 6.6 uždavinio 1 problemos 4 priežastis, 6.11 uždavinio 1 problemos 3 priežastis).

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas

6.6 uždavinys „Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams“

NPP uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis

NPP 6.6 uždavinio rodikliai:

6.6.1. Su klimatu susijusių ekonominių nuostolių dalis nuo BVP (per metus), procentais (2018 m. – 0,08; 2025 m. – $\leq 0,08$; 2030 m. – $\leq 0,08$).

6.6.2. Be valymo išleistų paviršinių nuotekų dalis, procentais (2020 m. – 46,59; 2025 m. – 42; 2030 m. – 36).

1 problema. Gamtinės ekosistemos, šalies infrastruktūra, ūkio sektoriai neatsparūs didėjančioms klimato kaitos keliamoms grėsmėms ir poveikiui**Spręstinės problemos priežastys:**

1. Per mažai taikoma prisitaikymui prie klimato kaitos skirtų priemonių žemės ūkio sektoriuje, gamtinėms ekosistemoms ir visuomenės sveikatai apsaugoti (*priežastis iš dalies sprendžiama ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) įgyvendinant 2021–2030 metų sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programą, ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą*).
2. Nepakankamai funkcionali perspėjimo ir informavimo apie ekstremalius hidrometeorologinius reiškinius sistema (*priežastis iš dalies sprendžiama ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) įgyvendinant 2021–2030 metų viešojo saugumo stiprinimo plėtros programą*).
3. Neišplėtotą hidrometeorologinių reiškinių prognozavimo sistema.
4. Inžinerinė infrastruktūra ir statiniai nepritaikyti prie besikeičiančių klimato sąlygų (*priežastis iš dalies sprendžiama ir SM įgyvendinant 2021–2030 metų susisiekimo plėtros programą, AM įgyvendinant 6.4 uždavinio priemones*).
5. Neišnaudotas žaliosios infrastruktūros ir gamtos procesais pagrįstų sprendimų (angl. *nature-based solutions*) potencialas klimato kaitos poveikiui mažinti (*priežastis iš dalies sprendžiama ir AM įgyvendinant 6.7 uždavinio priemonę „02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę“, 6.8 uždavinio priemones „02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę“, „02-001-06-08-02 (PP) Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje“, įgyvendinant regioninę pažangos priemonę „02-001-06-06-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose“*).
6. Per mažai įdiegta potvynių rizikos valdymo priemonių (*priežastis iš dalies sprendžiama ir VRM įgyvendinant 2021–2030 metų viešojo saugumo stiprinimo plėtros programą*).
7. Neišnaudojamos galimybės formuoti atsparesnius klimato kaitai medynus, klimato pokyčiams nepritaikyta miškų priešgaisrinė ir sanitarinė apsauga (*priežastis sprendžiama įgyvendinant 6.8 uždavinio priemonę „02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi“*).
8. Baltijos jūros krantai neatsparūs jūros lygio kilimui ir ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams.
9. Miestai nepakankamai atsparūs poplūdziams (*giluminės priežastys bus analizuojamos rengiant regionų plėtros planus. Priežastis bus sprendžiama įgyvendinant 6.6 uždavinio regioninę pažangos priemonę „02-001-06-06-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose“*).
10. Nepakankamai prisitaikyta prie mažėjančio upių nuotėkio ir galimų hidrologinių sausrų.
11. Visuomenė per mažai dalyvauja sprendžiant klimato kaitos problemas.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemones:

1. „02-001-06-06-01 (PP) Didinti atsparumą ekstremaliesiems hidrometeorologiniams reiškiniams“ (1–3, 5–6, 8, 10 ir 11 priežastys).

2. „02-001-06-06-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose“ (4–5, 9 priežastys, 6.7 uždavinio 1 problemos 8 priežastis).

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas

6.7 uždavinys „Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą“

NPP uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis

NPP 6.7 uždavinio rodikliai:

6.7.1. Geros būklės vandens telkinių dalis, procentais (2015 m. – 53; 2025 m. – 90; 2030 m. – 100).

6.7.2. Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, procentais (2017 m. – 81,8; 2025 m. – 86; 2030 m. – 90).

6.7.3. Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, procentais (2017 m. – 77,6; 2025 m. – 85; 2030 m. – 95).

6.7.4. Efektyviai veikiančių viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių dalis, procentais (2020 m. – 45; 2025 m. – 65, 2030 m. – 100).

1 problema. Dalis vandens telkinių nėra geros būklės

Spręstinės problemos priežastys:

1. Nesukurta efektyvi vandens telkinių valdymo sistema, pagrįsta upių baseiniais.

2. Didėja pasklidoji žemės ūkio tarša (priežastis iš dalies sprendžiama ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą, AM įgyvendinant 6.11 uždavinio priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“).

3. Didėja maistinių medžiagų (azoto junginių) prietaka į Baltijos jūrą (priežastis iš dalies sprendžiama ir ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą, AM įgyvendinant 6.11 uždavinio priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“).

4. Pažeistas upių vientisumas, natūralios hidromorfologinės savybės, žuvų migraciją trikdo kliūtys upėse (priežastis iš dalies sprendžiama ir ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą, EM įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinės energetikos plėtros programą, VRM įgyvendinant Regionų plėtros programą).

5. Ūkinės veiklos, vertinant pagal geros aplinkos būklės kokybinius deskriptorius, Baltijos jūros ekosistemoms sukelia neigiamus poveikius (priežastis iš dalies sprendžiama ir ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą, SM įgyvendinant 2021–2030 metų susisiektimo plėtros programą).

6. Trūksta tyrimų informacijos situacijai įvertinti ir sprendimams priimti (priežastis iš dalies sprendžiama AM įgyvendinant 6.11 uždavinio priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“).

7. Netinkamai išvalomos individualios, miestų ir gyvenviečių, pramonės nuotekos nuotekų valymo įrenginiuose (priežastis iš dalies sprendžiama EIM įgyvendinant 2021–2030 metų ekonomikos transformacijos plėtros programą, įgyvendinant regioninę pažangos priemonę „02-001-06-07-01 (RE) Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, įskaitant vandentvarkos įmonių stambinimą“).

8. Ne visos paviršinės nuotekos išvalomos iki būtinų reikalavimų (giluminės problemos priežastys bus analizuojamos rengiant regionų plėtros planus ir įgyvendinant 6.6 uždavinio regioninę pažangos priemonę „02-001-06-06-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą“).

urbanizuotose teritorijose“).

9. Per maža aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė vandenų srityje (*priežastis sprendžiama AM įgyvendinant 6.11 uždavinio priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“*).

10. Praeities tarša daro poveikį vandens telkiniams.

11. Nelegalus požeminio vandens išteklių išgavimas (*priežastis sprendžiama AM įgyvendinant 6.11 uždavinio priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“*).

12. Trūksta visuomenės sąmoningumo vandenų valdymo srityje (*priežastis iš dalies sprendžiama ir AM įgyvendinant 6.11 uždavinio priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“*).

13. Trūksta tarpvalstybinio bendradarbiavimo vandens telkinių taršai valdyti.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemonę „02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę“ (1, 4–6, 10, 12 ir 13 priežastys, 6.6 uždavinio 1 problemos 5 priežastis).

2 problema. Nepakankamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo ir kokybės užtikrinimas

1. Per mažai gyventojų aprūpinama centralizuotai teikiamomis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis, per mažai gyventojų, prisijungusių prie jau centralizuotai teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų (*giluminės priežastys bus analizuojamos rengiant regionų plėtros planus*).

2. Neefektyvus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių valdymas.

3. Netinkamai tvarkomos nuotekos individualiose nuotekų sistemose ir neefektyvi jų valstybinė aplinkos apsaugos kontrolė (*priežastis iš dalies sprendžiama tęstinės veiklos priemonėmis² ir įgyvendinant 6.11 uždavinio priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“*).

4. Nuotekų tvarkymo infrastruktūra neatspari liūtimis ir klimato kaitai.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemonę „02-001-06-07-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, įskaitant vandentvarkos įmonių stambinimą³“ (1–2, 4 priežastys, 1 problemos 7 priežastis).

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas

6.8 uždavinys „Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą“

NPP uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis

NPP 6.8 uždavinio rodikliai:

² Įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.1-APVA-V-011 priemonę „Vandens išteklių valdymas ir apsauga“ vykdomas projektas „Nuotekų tvarkymo informacinės sistemos (NTIS) sukūrimas ir įdiegimas“ Nr. 05.3.1-APVA-V-011-01-0014 Sanglaudos fondo lėšomis. Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2020-12-29–2023-06-30.

³ Priemonė apims šias ES veiksmų programos veiklas: 2.5.1. „Geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra ir rekonstrukcija“, 2.5.2. „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra ir rekonstrukcija“, 2.5.3. „Vandens gerinimo įrenginių nauja statyba/rekonstrukcija“, 2.5.4. „Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba/rekonstrukcija“.

- 6.8.1. Lietuvoje aptinkamų Europos Bendrijos svarbos rūšių apsaugos būklės pokytis (skirtumo tarp rūšių, kurių būklė pagerėjo, ir rūšių, kurių būklė pablogėjo, dalis nuo visų rūšių), procentais (2019 m., palyginti su 2013 m. – 5; 2025 m. – 15; 2030 m. – 30).
- 6.8.2. Lietuvoje aptinkamų Europos Bendrijos svarbos buveinių tipų apsaugos būklės pokytis (skirtumo tarp buveinių tipų, kurių būklė pagerėjo, ir buveinių tipo, kurių būklė pablogėjo, dalis nuo visų buveinių tipų), procentais (2019 m., palyginti su 2013 m. – -9; 2025 m. – 10; 2030 m. – 30).
- 6.8.3. Natūralių ir pusiau natūralių teritorijų ploto santykis su Lietuvos plotu, procentais (2019 m. – 52,04; 2025 m. – 53; 2030 m. – 55).
- 6.8.4. Miško kirtimų ir medienos grynojo prieaugio santykis medienai tiekti naudojamuose miškuose, procentais (2014–2018 m. – 69; 2025 m. – 75; 2030 m. – 80).
- 6.8.5. Lietuvos miškingumas, procentais (2020 m. – 33,7; 2025 m. – 35; 2030 m. – 36).
- 6.8.6. Žuvų išteklų būklės indeksas (ežeruose ir tvenkiniuose), indeksas (2018 m. – 0,47; 2025 m. – 0,48; 2030 m. – 0,55).

1 problema. Nyksta biologinė įvairovė, kai kurie gyvosios gamtos ištekliai naudojami netausiai

Spręstinos problemos priežastys:

1. Nepakankamas Lietuvos saugomų teritorijų tinklas ir teritorijų tinklas „Natura 2000“, kad būtų užtikrintas ilgalaikis ir efektyvus biologinės įvairovės išsaugojimas.
2. Ne visoms tinklo „Natura 2000“ teritorijoms nustatyti konkretūs apsaugos tikslai.
3. Vėluojama nustatyti tinklo „Natura 2000“ teritorijų būtinas (reguliacines, sutartines ar teritorijų planavimo) apsaugos priemonės.
4. Neefektyvus Lietuvos saugomų teritorijų ir tinklo „Natura 2000“ teritorijų tvarkymas, silpnai vykdomas visuomenės gamtos sauginis švietimas.
5. Didėja invazinių rūšių atsiradimo ir paplitimo grėsmė ir žala, trūksta aktyvių veiksmų jų plitimui riboti.
6. Per mažas žemės ir miško savininkų ir valdytojų įsitraukimas į gamtos saugos priemonių įgyvendinimą, ypač saugomų teritorijų priežiūrą, neveiksmingas kompensacinis mechanizmas biologinei įvairovei išsaugoti ir atkurti.
7. Miškų naudojimo būdai, ypač saugomose teritorijose, neatitinka pasikeitusių visuomenės lūkesčių ir nederą su saugomų teritorijų apsaugos tikslais.
8. Nepakankamai darni verslinė žvejyba.
9. Nepakankamai valdomas kai kurių saugomų rūšių ir elninių žvėrių daromas neigiamas poveikis žemės, miškų, žuvininkystės ūkiams.
10. Neužtikrinama nelaisvėje laikomų laukinių gyvūnų gerovė.
11. Nepakankama valstybinė aplinkos apsaugos kontrolė gyvosios gamtos srityje.
12. Nepakankama augalų nacionalinių genetinių išteklių apsauga.
13. Išlieka genetiškai modifikuotų organizmų galimo neigiamo poveikio ekosistemoms grėsmė.
14. Didėja fragmentacijos keliamos grėsmės natūralių buveinių ir vietinių rūšių populiacijų ilgalaikiam išlikimui ypač dėl urbanizacijos ir infrastruktūros plėtros.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemonę „02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę“ (1–14 priežastys, 2 problemos 1 ir 2 priežastys, 6.6 uždavinio 1 problemos 5 priežastis).

2 problema. Degraduoja ekosistemos ir jų teikiamos paslaugos, didėja kraštovaizdžio fragmentacija, prastėja jo estetiškos savybės

Spręstinos problemos priežastys:

1. Neišplėtos ir efektyviai neintegruotos ekosistemų ir jų paslaugų balanso ir kraštovaizdžio išsaugojimo nuostatos į miškų ūkio, žemės ūkio ir kitus viešojo valdymo arba ūkio sektorius ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą *(priežastis iš dalies sprendžiama įgyvendinant tęstinės veiklos priemonę⁴ ir AM įgyvendinant priemonę „02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę“)*.
2. Nesudarytos sąlygos atkurti nuskurdintų ekosistemų kraštovaizdžio ekologinį stabilumą ir atsparumą, ypač intensyvios žemdirbystės regionuose *(priežastis iš dalies sprendžiama ir ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą, AM įgyvendinant priemonę „02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę“)*.
3. Neišplėta žaliąji infrastruktūra miestuose.
4. Sutvarkyta tik nedidelė dalis praeities taršos židinių ir jų užterštų teritorijų.
5. Nesutvarkyta didelė dalis kasybos darbais pažeistų teritorijų.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemonės:

1. „02-001-06-08-02 (PP) Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje“ *(3 priežastis)*.
2. „02-001-06-08-03 (PP) Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas teritorijas“ *(4 ir 5 priežastys)*.

3 problema. Neišnaudojamas miško išteklių potencialas darniam miškų sektoriui plėtoti

Spręstinios problemos priežastys:

1. Dėl nepasibaigusio nuosavybės teisių atkūrimo proceso laisvos valstybinės žemės fonde esančiuose ir nepanaudotuose nuosavybės teisėms atkurti valstybinių miškų sklypuose nevykdoma ūkinė veikla.
2. Neišnaudojamas miško žemės potencialas produktyviems medynams formuoti.
3. Trūksta miško medelynų, miško sėklų perdirbimo ir sodmenų auginimo technologijų.
4. Vyrauja smulkių valdų, fragmentuotas ir smulkmeniškai reglamentuotas privačių miškų ūkis.
5. Neužtikrinama miško medžių genetinių išteklių apsauga ir panaudojimas selekcijai ir miškams auginti.
6. Neišnaudojamas miškų biomasės potencialas biokurui gaminti.
7. Trūksta kokybiškos miškų infrastruktūros *(priežastis iš dalies sprendžiama ir SM įgyvendinant 2021–2030 metų susisiekimo plėtros programą, ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą)*.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemonę „02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi“ *(1–7 priežastys, 6.6 uždavinio 1 problemos 7 priežastis, 6.8 uždavinio 4 problemos 2 priežastis)*.

4 problema. Nepakankamas žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (ŽNŽNKM) sektoriaus išmetamų ŠESD kiekio absorbcinis potencialas

⁴ Įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-V-018 priemonę „Biologinės įvairovės apsauga“, vykdomas projektas „Nacionalinės studijos apie ekosistemų ir jų teikiamų paslaugų vertinimo integravimą į sprendimų priėmimo procesus viešojo administravimo ir ūkio sektoriuose parengimas“ Nr. 05.5.1-APVA-V-018-01-0019 Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis. Projekto įgyvendinimo laikotarpis – 2020 m. gruodžio 21 d.–2022 m. gruodžio 15 d.

Spręstinios problemos priežastys:

1. Per mažas išmetamų ŠESD kiekis sugeriamas (absorbuojamas) žemės ūkio paskirties žemėje (*priežastis iš dalies sprendžiama ir ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą*).
2. Neišnaudojamas šalies miškų ir jų plėtros potencialas išmetamų ŠESD absorbcijoms didinti (*priežastis iš dalies sprendžiama AM įgyvendinant uždavinio priemonę „02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi“ ir ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą*⁵).

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas

6.10 uždavinys „Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti“

NPP uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis

NPP 6 tikslo rodiklis:

6.10. Bendras atliekų kiekis bendrojo vidaus produkto (BVP) vienetui, tonos/mln. eurų (2018 m. –105; 2025 m. – 100; 2030 m. – 90).

NPP 6.10 uždavinio rodikliai:

6.10.1. Komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.), palyginti su ES vidurkiu, procentais (2018 m. – 94,02; 2025 m. – <100; 2030 m. – <100).

6.10.2. Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis, procentais (2019 m. – 21,5; 2025 m. – 15; 2030 m. – 5).

6.10.3. Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis, procentais (2019 m. – 49,73; 2025 m. – 55; 2030 m. – 60).

6.10.4. Atliekų sektoriuje išmetamo ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, procentais (2016–2018 m. – - 37,2; 2025 m. – -50,9; 2030 m. – -65).

Problema. Didėjantis susidarančių atliekų kiekis ir nepakankamai efektyvus atliekų tvarkymas

Spręstinios problemos priežastys:

1. Atskirai nesurenkamos atliekos, kurias būtų galima paruošti pakartotinai naudoti arba efektyviai perdirbti (*giluminės problemos priežastys bus analizuojamos rengiant regionų plėtros planus*).
2. Modernių ir efektyvių technologijų atliekų perdirbimo sektoriuje trūkumas ir mažas antrinių žaliavų poreikis rinkoje (*priežastis iš dalies sprendžiama ir EIM įgyvendinant 2021–2030 metų ekonomikos transformacijos plėtros programą*).
3. Trūksta sąmoningumo ir paskatų atliekų prevencijai, ypač pakartotiniam gaminių naudojimui, maisto švaistymo ir šiukšlinimo mažinimui (*priežastis iš dalies sprendžiama ir EIM įgyvendinant 2021–2030 metų ekonomikos transformacijos plėtros programą, ŽŪM įgyvendinant 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą*).
4. Nepakankamas sąmoningumas ir dėmesys statybos atliekų prevencijai, ypač statinių projektavimo, statybos ir jos planavimo metu.

Sprendžiant problemą, numatoma įgyvendinti priemonės:

⁵ Ambicingas miškingumo didinimo tikslas bus pasiektas jei bus adekvatus finansavimas pagal Bendrosios žemės ūkio politikos strateginį planą (ŽŪM).

1. „02-001-06-10-01 (RE) Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą“ (1 priežastis).
2. „02-001-06-10-02 (PP) Skatinti atliekų perdirbimą“ (2 priežastis).
3. „02-001-06-10-03 (PP) Skatinti atliekų prevenciją“ (3 ir 4 priežastys, 6.11 uždavinio 1 problemos 5 priežastis).

Priemonių prioritetiškumas numatytas atsižvelgiant į Lietuvos įsipareigojimų įgyvendinti Atliekų tvarkymo direktyvą⁶ ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų terminus: ne vėliau kaip iki 2023 m. gruodžio 31 d. visus komunalinių atliekų turėtojus aprūpinti biologinių atliekų tvarkymo priemonėmis, o nuo 2025 m. sausio 1 d. – užtikrinti galimybę atiduoti tekstilės ir buityje susidarančias pavojingas atliekas; nuo 2025 m. padidinti paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalį iki 55 proc., nuo 2030 m. – iki 60 proc.; iki 2030 m. 50 proc. sumažinti vienam pasaulio gyventojui tenkančių maisto atliekų kiekį mažmeninės prekybos ir vartotojų lygiu, sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse.

NPP uždavinys, kodas ir pavadinimas

6.11 uždavinys „Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę“

NPP uždavinio rodiklis ir (ar) tikslo rodiklis

NPP 6 tikslo rodikliai:

- 6.3. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (sieros dioksido (SO₂)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -57,7; 2025 m. – -59; 2030 m. – -60).
- 6.4. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (azoto oksidų (NO_x)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m., procentais (2019 m. – -22,3; 2025 m. – -49,5; 2030 m. – -51).
- 6.5. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (nemetaninių lakiųjų organinių junginių (NMLOJ)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. procentais (2019 m. – -20,6; 2025 m. – -39,5; 2030 m. – -47).
- 6.6. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (amoniako (NH₃)) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. procentais (2019 m. – -7; 2025 m. – -10; 2030 m. – -10).
- 6.7. Išmetamo į aplinkos orą teršalų (smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2,5})) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. procentais (2019 m. – -37,1; 2025 m. – -41; 2030 m. – -45).
- 6.8. Miestų, kuriuose metinė kietųjų dalelių KD₁₀ koncentracija neviršija Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) rekomenduojamo lygio, dalis, procentais (2020 m. – 11,1; 2025 m. – 30; 2030 m. – 40).
- 6.9. Žaliųjų viešųjų pirkimų vertės dalis nuo visų viešųjų pirkimų vertės (2020 m. – 5; 2025 m. – 100; 2030 m. – 100).
- 6.13. Priešlaikinės mirtys, priskiriamos ilgalaikiam kietųjų dalelių KD_{2,5} poveikiui, mirusiųjų skaičius per metus, vienetais (2017–2019 – 245; 2025 m. – 196; 2030 m. – 110).

NPP 6.11 uždavinio rodikliai:

- 6.11.1. Aplinkos apsaugos institucijų viešųjų paslaugų vartotojų patenkinimo indeksas, balais (2020 m. – 60; 2025 m. – 65; 2030 m. – 70).
- 6.11.2. Aplinkos apsaugos institucijų, atliekančių ūkio subjektų veiklos priežiūrą, pažangumo indeksas, balais (2020 m. – 5,96; 2025 m. – 7,0; 2030 m. – 8,0).
- 6.11.3. Gyventojų, prisidedančių prie aplinkos saugojimo, dalis, proc. (2018 m. – 28; 2025 m. – 35; 2030 m. – 50).

⁶ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/851.

1 problema. Neužtikrinamas neigiamo poveikio aplinkai prevencijos veiksmingumas

Spręstinios problemos priežastys:

1. Nėra vieningos politikos priemonių poveikio aplinkai vertinimo sistemos.
2. Neužtikrinama efektyvi taršos ir kito neigiamo poveikio aplinkai prevencija:
3. Nepakankamai reglamentuotas ir ambicingas oro taršos valdymas (*priežastis sprendžiama įgyvendinant Nacionalinio oro taršos mažinimo plano (toliau – NOTMP), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 371 „Dėl Nacionalinio oro taršos mažinimo plano patvirtinimo“ priemones, kurios integruojamos į šias plėtros programas: 2021–2030 metų nacionalinės energetikos plėtros programą (programos valdytoja – EM), 2021–2030 metų ekonomikos transformacijos plėtros programą (programos valdytoja – EIM), 2021–2030 metų sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programą (programos valdytoja – SAM), 2021–2030 metų susisiekimo plėtros programa (programos valdytoja – SM), 2021–2030 metų žemės ūkio, maisto, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programą (programos valdytoja – ŽŪM), Regionų plėtros programą (programos valdytoja – VRM), taip pat įgyvendinamos institucijų, nurodytų NOTMP 2 priede, tęstinės veiklos priemonėmis, AM 6.4 uždavinio priemonėmis).*
4. Nemažėja aplinkos tarša pavojingosiomis cheminėmis medžiagomis:
5. Neefektyvus ir nepakankamas žaliųjų viešųjų pirkimų vykdymas (*priežastis iš dalies sprendžiama ir AM įgyvendinant 6.8 uždavinio priemonę „02-001-06-10-03 (PP) Skatinti atliekų prevenciją“, EIM įgyvendinant 2021–2030 metų verslo konkurencingumo plėtros programą).*
6. Nepakankamas visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas.
7. Trūksta patrauklių ir efektyvių taršos mažinimo ir atliekų prevencijos skatinimo priemonių.

2 problema. Nepakankamai veiksminga aplinkos monitoringo sistema kelia riziką, kad aplinkos kokybės valdymo sprendimai priimami trūkstant pagrįstos informacijos

Spręstinios problemos priežastys:

1. Trūksta institucinių gebėjimų, užtikrinančių pakankamą informacijos apie aplinkos būklę ir antropogeninį poveikį aplinkai surinkimą, aplinkos monitoringo duomenų vertinimą, analizavimą, naudojimą.
2. Nekokybiškas ir nepakankamas duomenų, gautų vykdant visų lygių aplinkos monitoringą, valdymas – neužtikrinamas duomenų apie aplinkos būklę sisteminimas, valdymas, interpretavimas, naudojimas, saugojimas ūkinės veiklos reguliavimui, investicijų planavimui, politikos (įskaitant tarptautinę) formavimui, visuomenės informavimui ir švietimui.
3. Trūksta teisinio reglamentavimo ir investicijų, užtikrinančių veiksmingą savivaldybių aplinkos monitoringą.

3 problema. Nesukurta efektyviai veikianti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės sistema

Spręstinios problemos priežastys:

1. Neefektyvi aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės valdymo (planavimo, efektyvumo vertinimo, rizikos vertinimo, informacijos valdymo ir pan.) sistema.
2. Pasenusios, poreikių neatitinkančios kontrolei naudojamos atitikties vertinimo ir pažeidimų fiksavimo priemonės.
3. Nekonkurencingas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų atlyginimas.
4. Nesukurta aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų rengimo ir kvalifikacijos kėlimo sistema.
5. Nesudarytos teisinės prielaidos operatyviai pasitelkti išorės ekspertus.
6. Nesukurta tinkama pažeidimų prevencijos, veiklos vykdytojų konsultavimo sistema.

7. Trūksta teisinių ir kitų priemonių, sukuriančių didesnes galimybes visuomenei, nevyriausybinėms organizacijoms, savivaldos institucijoms įsitraukti į aplinkos apsaugos kontrolės procesus.

Sprendžiant 1–3 problemas, numatoma įgyvendinti priemonę „02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“ (1 problemos 1–7 priežastys, 2 problemos 1–3 priežastys, 3 problemos 1–7 priežastys, 6.7 uždavinio 1 problemos 2–3, 6, 9, 11 ir 12 priežastys, 2 problemos 3 priežastis).

II SKYRIUS FINANSINIŲ PROJEKCIJŲ DALIS

NPP uždavinys	Finansinės projekcijos, tūkst. Eur	Finansavimo šaltiniai
1	2	3
6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	1 477 966,59	ES fondai, nacionalinio prisidėjimo (bankų), Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos, valstybės biudžetas (poreikis, neįtrauktas į finansines projekcijas – 660 000 tūkst. eurų), Klimato kaitos programos lėšos, Modernizavimo fondo lėšos, privataus sektoriaus lėšos, grįžtančios finansinių priemonių lėšos, savivaldybių biudžetai
6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	136 235,295	ES fondai, valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai
iš jo dalis, skirta uždavinio daliai, įgyvendinamai įgyvendinant Regionų plėtros programą	82 352,941	ES fondai, savivaldybių biudžetai
6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	248 620,588	ES fondai, valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšos
iš jo dalis, skirta uždavinio daliai, įgyvendinamai įgyvendinant Regionų plėtros programą	187 058,824	ES fondai, savivaldybių biudžetai
6.8 Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	167 762,908	ES fondai, valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos lėšos (tęstinės veiklos lėšos, skirtos pažangai ir neįtrauktos į finansines projekcijas – 85 000 tūkst. eurų)

NPP uždavinys	Finansinės projekcijos, tūkst. Eur	Finansavimo šaltiniai
1	2	3
6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti	87 698,529	ES fondai, valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, valstybės ar savivaldybių įmonių, regioninių atliekų tvarkymo centrų lėšos, privataus sektoriaus lėšos, Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšos (tęstinės veiklos lėšos, skirtos pažangai ir neįtrauktos į finansines projekcijas – 5 500 tūkst. eurų)
iš jo dalis, skirta uždavinio daliai, įgyvendinamai įgyvendinant Regionų plėtros programą	36 705,882	ES fondai, savivaldybių biudžetai, regioninių atliekų tvarkymo centrų lėšos
6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	63 058,824	ES fondai, valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai, Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšos
	2 181 342,734	Iš viso*

*Papildomos lėšos, neįtrauktos į finansines projekcijas, kurios prisidės prie pažangos uždavinių įgyvendinimo:

- 660 000 tūkst. eurų – valstybės biudžeto lėšos (poreikis pastatų modernizavimui);
- 5 500 tūkst. eurų – Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšos (tęstinės veiklos lėšos, perkeltinos į pažangos lėšas);
- 85 000 tūkst. eurų – Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos lėšos (tęstinės veiklos lėšos, perkeltinos į pažangos lėšas);
- 2 000 tūkst. eurų – valstybės biudžeto lėšos (pažangos lėšos), įtrauktos į numatomus maksimalius asignavimų limitus 2022 metams, skirtus 6.8 uždaviniui įgyvendinti.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONIŲ RINKINYS

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
02-001-06-04-01 (PP)	Skatinti pastatų renovaciją	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir	1.4. Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos	Patvirtinta Lietuvos ilgalaikė pastatų	EM, Lietuvos Respublikos socialinės	1. Metinis pirminės energijos	1817550 (2021 m.)	1090530 (2029 m.)	LRV IP: 3.2.9, 6.2.15, 6.2.16,

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą 1.7. Skatinti valstybės skaitmeninimą 1.15. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmoniškųjų išteklių poreikio tenkinimą 2.2. Didinti neįgaliųjų ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę 2.4. Mažinti gyventojų energetinį skurdą 2.6. Plėtoti neįgaliesiems tinkamą aplinką visose gyvenimo srityse	renovacijos strategija ⁷	apsaugos ir darbo ministerija, VRM, EIM, SM savivaldybių administracijos, Galimi dalyviai: sektorinės ministerijos (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – KM), SAM ir kt., planuojančios priemonės pastatų energiniam	suvartojimas (būstuose, viešuosiuose pastatuose, įmonėse ir kitur), MWh per metus ⁸ 2. Apskaičiuotas šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos kiekis, tonos CO ₂ ekvivalentu per metus ⁹	181755 (2021 m.)	109053 (2029 m.)	6.2.17, 6.2.18, 6.2.21, 6.2.22, 6.2.23, HP (darnaus vystymosi, lygių galimybių visiems, inovatyvumo)

⁷ Pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/844, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, Lietuva turi pasirengti ilgalaikę renovacijos strategiją, kuria būtų remiama nacionalinio pastatų ūkio renovacija, užtikrinant, kad: 1. pastatų ūkyje energija būtų vartojama ypač efektyviai; 2. pastatų ūkis iki 2050 m. taptų nepriklausomas nuo iškastinio kuro; 3. sudaromos palankios sąlygos ekonomiškai efektyviam esamų pastatų pertvarkymui į beveik nulinės energijos pastatus. Šios strategijos patvirtinimas – reikiama (išankstinė) sąlyga Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo finansavimui gauti.

⁸ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 26 „Metinis pirminės energijos suvartojimas (būstuose, viešuosiuose pastatuose, įmonėse ir kitur“.

⁹ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 29 „Apskaičiuotas šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos kiekis, tonos CO₂ ekvivalentu per metus“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			6.3. Užtikrinti Lietuvos elektros energijos rinkos ir elektros energetikos sistemos adekvatumą bei didinti vidaus energijos gamybos ir bendrojo galutinio energijos vartojimo atsinaujinančių energijos išteklių dalį bei diegti taršos mažinimo priemones energetikos sektoriuje 6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams 6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę 8.5. Didinti viešųjų finansų ir valstybės turto valdymo ir panaudojimo efektyvumą		efektyvumui didinti, jų būklei gerinti, remontui, pritaikymui)				
02-001-06-04-02	Didinti klimato kaitos politikos	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant	1.4 Perorientuoti pramonę link klimatui		EM, EIM, SM, ŽŪM	Suminis ŠESD sumažinimo	0 (2020 m.)	1 745	LRV ĮP: 6.1.12,

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
(PP)	veiksmingumą	gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	neutralios ekonomikos 2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą 2.8. Skatinti verslo atsakomybę 6.1. Didinti atsinaujinančių ir alternatyvių degalų vartojimą transporto sektoriuje, skatinti darnų įvairiarūšį judumą ir mažinti transporto sukeltą aplinkos taršą 6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose 6.3. Užtikrinti Lietuvos elektros energijos rinkos ir elektros energetikos sistemos adekvatumą, didinti vidaus energijos gamybos ir bendrojo galutinio energijos vartojimo atsinaujinančių energijos išteklių dalį			efektas, tūkst. tonų CO ₂ ekvivalentu			6.1.13, 6.2.3, 6.2.6, 6.6.2, 6.6.3, 6.6.6, HP (darnaus vystymosi), NRD

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			bei diegti taršos mažinimo priemonės energetikos sektoriuje 6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę 9.1. Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką						
02-001-06-06-01 (PP)	Didinti atsparumą ekstremaliesiems hidrometeorologiniams reiškiniams	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	1.7. Skatinti valstybės skaitmeninimą 6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą 6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti	Atnaujinta Nacionalinės rizikos analizė ¹⁰ (ES finansavimui gauti)		1. Numatytų pavojingų, stichinių ir katastrofinių meteorologinių reiškinių dalis nuo faktinių, proc. ¹¹	88 (2020 m.)	90 (2029 m.)	LRV IP: 6.1.14, HP (darnaus vystymosi, lygios galimybės visiems)
						2. Gyventojų, galinčių pasinaudoti apsaugos nuo potvynių priemonėmis,	0 (2021 m.)	1 706 (2029 m.)	

¹⁰ Nacionalinė rizikos analizė, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos 2018 m. gruodžio 4 d. protokolu Nr. 73–3.

¹¹ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis (specialus) „Numatytų pavojingų, stichinių ir katastrofinių meteorologinių reiškinių dalis nuo faktinių, procentais“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			darnų gamtos išteklių naudojimą ^{10.4.} Užtikrinti efektyvų krizių nacionalinio saugumo srityje ir ekstremaliųjų situacijų valdymą bei jų prevenciją			skaičius, vienetais ¹² 3. Gyventojų, galinčių pasinaudoti apsaugos nuo su klimatu susijusių gaivalinių nelaimių (išskyrus potvynius ar miškų gaisrus) priemonėmis ¹³	0 (2020 m.)	16 046 (2029 m.)	
02-001-06-06-02 (RE)	Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą 7.2. Didinti darbo vietų pasiekiamumą ir viešųjų paslaugų prieinamumą visiems		Regioninei pažangos priemonei „Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose“ skiriama	6.6.2. Be valymo išleistų paviršinių nuotekų dalis, procentais	46,59 (2020 m.)	36	HP (darnaus vystymosi), RPP

¹² 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 35 „Gyventojai, galintys pasinaudoti apsaugos nuo potvynių priemonėmis“. Planuojama vykdyti potvynių valdymo planuose numatytas (likusias) priemones, kurių įgyvendinimo įkainis vieno gyventojo atžvelgiu yra 20 000 eurų. 34.117.647,06/20 000=1706 gyventojų.

¹³ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 37 „Gyventojai, galintys pasinaudoti apsaugos nuo su klimatu susijusių gaivalinių nelaimių (išskyrus potvynius ar miškų gaisrus) priemonėmis“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					finansinių projekcijų dalis – 82 352,941 tūkst. eurų				
02-001-06-07-01 (PP)	Gerinti vandens telkinių būklę	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą 2.8. Skatinti verslo atsakomybę 6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams 6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą 6.11. Stiprinti neigiamo	Atnaujinti (treči) upių baseinų valdymo planai ir jūros aplinkos apsaugos tikslams pasiekti skirta priemonių programa (dokumentai turi būti parengti pagal ES direktyvų reikalavimus)	ŽŪM, savivaldybių administracijos	1. Vandens stebėjimo sistemos efektyvumo padidėjimas, procentais ¹⁴	0 (2021 m.)	20 (2029 m.)	LRV IP: 6.4.16, 6.4.17, 6.4.19, HP (darnaus vystymosi)
						2. Gyventojai, galintys naudotis nauja arba patobulinta žaliaja infrastruktūra, skaičiais ¹⁵	0 (2021 m.)	6 275 (2029 m.)	
						3. Į aplinką išleidžiamų gamybinių nuotekų užterštumo (prioritetinėmis medžiagomis) sumažėjimas,	0 (2021 m.)	20	

¹⁴ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis (specialusis) „Vandens stebėjimo sistemos efektyvumo padidėjimas“. Skaičiuojama, kiek procentų padidėjo vandens išteklių valdymo ir monitoringo duomenų tikslumas, patikimumas.

¹⁵ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 95 „Gyventojai, galintys naudotis nauja arba patobulinta žaliaja infrastruktūra“. Rodiklis gali būti patikslintas atsižvelgiant į atnaujintų upių baseinų valdymo planų bei priemonių programos rezultatus.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę			procentais 4. Gyventojų, prisijungusių prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų, skaičius, vienetais	0 (2021 m.)	11 683	
02-001-06-07-02 (RE)	Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, įskaitant vandentvarkos įmonių stambinimą ¹⁶	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	7.2. Didinti darbo vietų pasiekiamumą ir viešųjų paslaugų prieinamumą visiems	Vandentvarkos įmonių stambinimas Priemonė regioniniu principu bus įgyvendinta jei bus skirtas ES finansavimas	ŽŪM, VRM, savivaldybių administracijos, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės Regioninei pažangos priemonei „Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo	6.7.2. Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, procentais	81,8 (2017 m.)	90	LRV ĮP: 6.4.15, HP (darnaus vystymosi), RPP
						6.7.3. Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis,	77,6 (2017 m.)	95	

¹⁶ Priemonė apims šias ES veiksmų programos veiklas: 2.5.1. „Geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra ir rekonstrukcija“, 2.5.2. „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra ir rekonstrukcija“, 2.5.3. „Vandens gerinimo įrenginių nauja statyba/rekonstrukcija“, 2.5.4. „Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba/rekonstrukcija“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					infrastruktūrą, įskaitant vandentvarkos įmonių stambinimą“ skiriama finansinių projekcijų dalis – 187 058,824 tūkst. eurų	dalis, palyginti su visais gyventojais, procentais 6.7.4. Efektyviai veikiančių viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių dalis, procentais		100	
02-001-06-08-01 (PP)	Išsaugoti biologinę įvairovę	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	1.12. Didinti Lietuvos turizmo konkurencingumą 2.6. Plėtoti neįgaliesiems tinkamą aplinką visose gyvenimo srityse 2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą 4.6. Atgaivinti visuomenei reikšmingą		ŽŪM, SM, EM, KM, savivaldybių administracijos	1. Rūšių, kurių apsaugos būklė nepalanki, populiacijos dalis, kuriai taikytos apsaugos priemonės, procentais ¹⁷ 2. Lietuvos saugomų teritorijų ploto dalis, palyginti su visu	0 (2021 m.) 17,69 (2020 m.)	30 (2029 m.) 30 (2030 m.)	LRV IP: 6.4.1, 6.4.2, 6.4.3, 6.4.4, 6.4.5, 6.4.8, 6.4.9, 6.4.12, 6.4.13, 6.4.18, 6.4.23, 6.6.11, HP (darnaus vystymosi, lygių galimybių visiems)

¹⁷ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis (specialus) „Rūšių, kurių apsaugos būklė nepalanki, populiacijos dalis, kuriai taikytos apsaugos priemonės“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			kultūros ir tautinį paveldą ir didinti jo naudojimą visuomenės poreikiams 6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams 6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą 6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę			Lietuvos plotu, procentais ¹⁸ 3. Griežtai saugomų teritorijų ploto dalis, palyginti su visu saugomų teritorijų plotu, procentais ¹⁹	30,39 (2020 m.)	40 (2030 m.)	
02-001-06-08-02 (PP)	Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių		savivaldybių administracijos	Gyventojai, galintys naudotis nauja ar atnaujinta žaliaja	0 (2021 m.)	576 282 (2029 m.)	LRV IP: 6.2.2, 6.2.12, 6.2.19, HP (darnaus vystymosi)

¹⁸ 18-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos sėkmės rodiklis „6.2. Lietuvos saugomų teritorijų ploto dalis, palyginti su visu Lietuvos plotu (proc.)“.

¹⁹ 18-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos sėkmės rodiklis „6.3. Griežtai saugomų teritorijų ploto dalis, palyginti su visu saugomų teritorijų plotu (proc.)“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	atsparumą klimato kaitos pokyčiams 6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą 7.1. Stiprinti regionų ekonominį augimą, atsižvelgiant į jų potencialą			infrastruktūra, skaičiais ²⁰			
02-001-06-08-03 (PP)	Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas teritorijas ²¹	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams 6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą		ŽŪM, savivaldybių administracijos, valstybinių miškų valdytojai	Rekultivuota žemė, naudojama žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei ar kitai paskirčiai, hektarais ²²	0 (2021 m.)	41 (2029 m.)	LRV ĮP, HP (darnaus vystymosi)
02-001-06-08-04 (PP)	Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų	2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas		ŽŪM	1. Nuosavybės teisėmis atkurti rezervuotų	7,5 (2020 m.)	0	LRV ĮP: 6.4.6, 6.4.7, 6.4.10,

²⁰ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 95 „Gyventojai, galintys naudotis nauja ar atnaujinta žaliaja infrastruktūra“.

²¹ Preliminariai priemonė apima dvi ES lėšomis finansuojamas veiklas: „Praeityje užterštų teritorijų tvarkymas“ ir „Praeityje pažeistų teritorijų tvarkymas“.

²² 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 52 „Rekultivuota žemė, naudojama žaliesiems plotams, socialiniams būstams, ekonominei ar kitai paskirčiai“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	vystymąsi	paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	visuomenėje bei bendruomeniškumą 2.8. Skatinti verslo atsakomybę 5.3. Gerinti transporto junglumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, užtikrinti eismo saugumą 6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams			miškų ploto dalis, palyginti su visu šalies miško žemės plotu, procentais 2. Šalies miškingumo pokytis (skaičiuojamas miškingumo pokyčio 2011-2020 m. ir 2021-2030 m. laikotarpiais santykiu) 3. Gyventojai, galintys pasinaudoti apsauga nuo miškų gaisrų, skaičiais ²³			6.4.11, 6.4.14, HP (darnaus vystymosi, inovatyvumo)
							1 (2011–2020 m.)	2,6 (2021–2030 m.)	
							0 (2021 m.)	294 118 (2029 m.)	

²³ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 36 „Gyventojai, galintys pasinaudoti apsauga nuo miškų gaisrų“. Lietuvos gyventojų tankumas miškingose, kaimiškose teritorijose 15 žm./km² arba 0,15 žm./ha. Daroma prielaida, kad detektavimo sistema apsaugos ne mažiau kaip 294.118 gyventojų 1.960.784*0,15 (šiuo metu – 1.082 t. ha*0,15).

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
02-001-06-10-01 (RE)	Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą	6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti	2.6. Plėtoti neįgaliesiems tinkamą aplinką visose gyvenimo srityse 2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą 2.8. Skatinti verslo atsakomybę 6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą 6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę 7.1. Stiprinti regionų ekonominį augimą, atsižvelgiant į jų potencialą 7.2. Didinti darbo vietų pasiekiamumą ir viešųjų paslaugų prieinamumą visiems	Patvirtintas Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas, veiklų atitiktis regioniniams ir (ar) savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planams	EIM, ŽŪM, VRM, savivaldybių administracijos Regioninei pažangos priemonei „Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą“ skiriama finansinių projekcijų dalis – 36 705,882 tūkst. eurų	6.10.2. Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis, procentais	21,5 (2019 m.)	5	HP (darnaus vystymosi, lygios galimybių visiems), RPP
						6.10.3. Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis, procentais	49,73 (2019 m.)	60	

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
02-001-06-10-02 (PP)	Skatinti atliekų perdirbimą	6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti	1.4. Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos 2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą 2.8. Skatinti verslo atsakomybę	Patvirtintas Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas	EIM, ŽŪM	Perdirbtų atliekų kiekis, tonomis per metus ²⁴	0 (2021 m.)	40 179	LRV IP: 6.1.7, 6.1.9, 6.1.10, HP (darnaus vystymosi)
02-001-06-10-03 (PP)	Skatinti atliekų prevenciją	6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą 1.7. Skatinti valstybės skaitmeninimą 2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą 2.8. Skatinti verslo atsakomybę 6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	Patvirtintas Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas	EIM, ŽŪM, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, SM, VĮ Turto bankas, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija, AB „LTG Infra“, savivaldybių administracijos	1. Susidaręs maisto atliekų kiekis per metus, tenkantis vienam šalies gyventojui, kilogramais ²⁵	41 (2019 m.)	20,5	LRV IP: 6.1.7, 6.1.8, 6.2.3, 6.5.15, 6.6.9, HP (darnaus vystymosi, inovatyvumo)
						2. Ypatingųjų statinių projektų, parengtų naudojant statinių gyvavimo ciklo (SGC) modeliavimo metodiką, dalis	0 (2021 m.)	10 (2029 m.)	

²⁴ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis RCR 47 „Perdirbtos atliekos, tonos per metus“.

²⁵ Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslų 12.3 uždavinio „Iki 2030 metų per pusę sumažinti vienam gyventojui tenkanti pasaulinį maisto švaistymą mažmeniniu ir vartotojų lygiu, taip pat sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo“ rodiklis.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
						nuo visų parengtų ypatingųjų statinių projektų, procentais ²⁶			
02-001-06-11-01 (PP)	Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą	6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	1.4. Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos 1.7. Skatinti valstybės skaitmeninimą 2.6. Plėtoti neįgaliesiems tinkamą aplinką visose gyvenimo srityse 2.7. Stiprinti socialinio aktyvumo ir socialinės atsakomybės nuostatas visuomenėje bei bendruomeniškumą 2.8. Skatinti verslo atsakomybę 2.11. Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės		SAM, EIM, EM, SM, VRM (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos), ŽŪM, Viešųjų pirkimų tarnyba, savivaldybių administracijos	1. Aplinkos apsaugos procesų ²⁷ skaitmenizavimo didėjimas, proc.	0 (2021 m.)	100	LRV IP: 6.1.1, 6.1.15, 6.1.16, 6.1.2, 6.1.4, 6.2.4, 6.2.5, 6.2.6, 6.2.12, 6.2.19, 6.6.1, 6.6.2, 6.6.5, 6.6.8, 6.6.11, 6.6.12, 6.6.13, 12.4.7, HP (darnaus vystymosi, inovatyvumo, lygios galimybės visiems)
						2. Pavojingųjų cheminių medžiagų naudojimo mažėjimas, proc.	0 (2020 m.)	30	
						3. Miestuose oro kokybės tyrimo stočių ²⁸ , kuriose aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis	67 (2020 m.)	100	

²⁶ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis (specialusis) „Ypatingųjų statinių projektų, parengtų naudojant statinių gyvavimo ciklo (SGC) modeliavimo metodiką, dalis nuo visų parengtų ypatingųjų statinių projektų, procentais“.

²⁷ Procesai: poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV), atrankos dėl PAV, aplinkosauginių leidimų, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės, aplinkos monitoringo vykdymas.

²⁸ Aplinkos apsaugos agentūros valstybinio aplinkos monitoringo 6 stotys (Vilniuje – 2; Kaune – 2, Klaipėdoje ir N. Akmenėje po vieną).

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV ĮP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			atsparumą 6.1. Didinti atsinaujinančių ir alternatyvių degalų vartojimą transporto sektoriuje, skatinti darnų įvairiarūši judumą ir mažinti transporto sukiamą aplinkos taršą 6.2. Plėtoti tvarų ir bioekonomikos principais paremtą ūkininkavimą visose žemės ūkio šakose 6.3. Užtikrinti Lietuvos elektros energijos rinkos ir elektros energetikos sistemos adekvatumą, didinti vidaus energijos gamybos ir bendrojo galutinio energijos vartojimo atsinaujinančių energijos išteklių dalį bei diegti taršos mažinimo priemones			KD _{2,5} lygis neviršija Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamo metinio užterštumo lygio, dalis, proc. ²⁹ 4. Gerai informuotų apie aplinką gyventojų dalies didėjimas, procentais	50 (2018 m.)	75	

²⁹ Rodiklis kartu padės stebėti ir 18-osios Vyriausybės programos įgyvendinimą: Vyriausybės programos 157.2 iniciatyvoje numatyta iki 2030 m. miestuose ir miesteliuose perpus sumažinti žmonių sveikatai kenksmingą oro taršą; 18-osios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 6.2.5 veiksmas „Siekiant mažinti aplinkos oro užterštumą urbanizuotose teritorijose, <...> nustatyti griežtesnes ribines aplinkos oro užterštumo vertes pagal PSO rekomenduojamus oro užterštumo lygius ir (arba) kitas griežtesnes oro kokybės normas“.

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			energetikos sektoriuje 6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą 6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams 6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą 6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą 6.10. Mažinti susidarantių atliekų						

Pažangos priemonės kodas	Pažangos priemonė	Pažangos priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinos sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Pažangos priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Pažangos priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Pažangos priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD, RPP*
							Pradinė	2030 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			kiekį ir efektyviai jas tvarkyti 8.4. Tobulinti viešojo valdymo sistemą, didinti jos efektyvumą ir atvirumą 8.6. Gerinti viešojo valdymo institucijų teikiamų paslaugų kokybę, didinti jų prieinamumą ir patrauklumą 9.1. Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką						

* LRV IP – Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ veiksmas, prie kurio įgyvendinimo prisideda priemonė; HP – NPP nustatyti horizontalieji principai – 1) darnus vystymasis, 2) inovatyvumas (kūrybingumas) ir 3) lygios galimybės visiems, prie kurių įgyvendinimo prisideda priemonė; NRD – Nacionalinės reformų darbotvarkės įgyvendinimo priemonė, prie kurios įgyvendinimo prisideda priemonė; RPP – regioninė pažangos priemonė.

2021–2030 metų plėtros programos
valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato
kaitos valdymo plėtros programos
priedas

2021–2030 M. APLINKOS APSAUGOS IR KLIMATO KAITOS VALDymo PLĖTROS PROGRAMOS SĄSAJOS SU JUNGTINIŲ TAUTŲ DARNĖS VYSTYMOSI TIKSLAIS IR UŽDAVINIAIS

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)		DVT uždavinys	Plėtros programos pažangos uždavinys	Plėtros programos pažangos priemonė
3 GERA SVEIKATA IR GEROVĖ	3 tikslas. Užtikrinti sveiką gyvenseną ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę	3.9. Iki 2030 metų reikšmingai sumažinti mirčių ir ligų, kurias sukėlė pavojingi chemikalai, oro, vandens ir dirvožemio tarša ir užterštumas, skaičių	6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
		6.1. Iki 2030 metų pasiekti, kad visiems būtų užtikrintos visuotinės ir lygiateisės galimybės gauti saugų ir prieinamą geriamąjį vandenį	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (RE) Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, įskaitant vandentvarkos įmonių stambinimą
6 ŠVARUS VANDUO IR HIGIENA	6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją	6.2. Iki 2030 metų užtikrinti visiems tinkamas ir lygiateisės sanitarijos bei higienos sąlygas ir panaikinti tuštinimąsi atvirose erdvėse, ypatingą dėmesį skiriant moterų ir mergaičių bei pažeidžiamojoje padėtyje esančių asmenų poreikiams	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (RE) Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, įskaitant vandentvarkos įmonių stambinimą
		6.3. Iki 2030 metų pagerinti vandens kokybę, mažinant taršą, naikinant sąvartynus ir kuo labiau sumažinant pavojingų chemikalų ir medžiagų išskyrimą, per pusę sumažinant nevalytų nuotekų kiekį ir labai padidinant atliekų perdirbimą ir saugų pakartotinį naudojimą pasauliniu mastu	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	02-001-06-06-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose
			6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę 02-001-06-07-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, įskaitant vandentvarkos įmonių stambinimą
			6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)	DVT uždavinys	Plėtros programos pažangos uždavinys	Plėtros programos pažangos priemonė
	6.4. Iki 2030 metų labai padidinti vandens naudojimo veiksmingumą visuose sektoriuose ir užtikrinti tausų gėlo vandens paėmimą ir tiekimą, siekiant išspręsti vandens stygiaus problemą ir labai sumažinti žmonių, kenčiančių dėl vandens stygiaus, skaičių	apsaugos kontrolę 6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
	6.5. Iki 2030 metų įdiegti kompleksinį vandens išteklių valdymą visais lygiais, įskaitant atitinkamai ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
	6.6. Iki 2020 metų apsaugoti ir atkurti su vandeniu susijusias ekosistemas, įskaitant kalnus, miškus, pelkes, upes, vandeninguosius sluoksnius ir ežerus	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą 6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę 02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę 02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi
	6b. Remti ir stiprinti vietos bendrovių dalyvavimą vandens valdymo ir sanitarijos gerinimo procese	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
7 PRIEINAMA IR ŠVARI ENERGIJA 7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija	7.2. Iki 2030 metų labai padidinti atsinaujinančiosios energijos dalį pasaulinės energijos rūšių derinyje	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą
	7.3. Iki 2030 metų padvigubinti pasaulinį energijos vartojimo efektyvumo padidinimo rodiklį	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	02-001-06-04-01 (PP) Skatinti pastatų renovaciją
11 DARNŲ MIESTAI IR BENDRUOMENĖS 11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs	11.4. Didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę
	11.5. Iki 2030 metų smarkiai sumažinti su gaivalinėmis nelaimėmis susijusių mirčių ir jų paveiktų žmonių skaičių, taip pat labai	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	02-001-06-06-01 (PP) Didinti atsparumą ekstremaliesiems hidrometeorologiniams reiškiniams

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)	DVT uždavinys	Plėtros programos pažangos uždavinys	Plėtros programos pažangos priemonė
	sumažinti tiesioginius ekonominius nuostolius, susijusius su pasauliniu bendruoju vidaus produktu, kuriuos sukelia gaivalinės nelaimės, įskaitant su vandeniu susijusias gaivalines nelaimes, sutelkiant dėmesį į neturtingųjų ir pažeidžiamoje padėtyje atsidūrusių žmonių apsaugą		02-001-06-06-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose
	11.6. Iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkanti neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-02 (PP) Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje
		6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti	02-001-06-10-01 (RE) Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą 02-001-06-10-02 (PP) Skatinti atliekų perdirbimą 02-001-06-10-03 (PP) Skatinti atliekų prevenciją
		6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
	11.7. Iki 2030 metų suteikti visuotinę galimybę naudotis saugiomis, įtraukiomis ir prieinamomis žaliomis ir viešomis erdvėmis, pirmiausia moterims ir vaikams, pagyvenusiems žmonėms ir žmonėms su negalia	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-02 (PP) Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje
	11b. Iki 2020 metų labai padidinti miestų ir gyvenviečių, patvirtinančių ir įgyvendinančių integruotą politiką ir planus, susijusius su įtrauktimi, veiksmingu išteklių naudojimu, migracija ir prisitaikymu prie klimato kaitos bei atsparumu gaivalinėms nelaimėms, skaičių, kurti ir įgyvendinti holistinį gaivalinių nelaimių rizikos valdymą visais lygiais remiantis Sendajaus gaivalinių nelaimių rizikos sumažinimo programa 2015–2030 metams	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	02-001-06-06-01 (PP) Didinti atsparumą ekstremaliesiems hidrometeorologiniams reiškiniams

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)	DVT uždavinys	Plėtros programos pažangos uždavinys	Plėtros programos pažangos priemonė
12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius	12.2. Iki 2030 metų pasiekti darnų gamtos išteklių valdymą ir veiksmingą jų naudojimą	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
	12.3. Iki 2030 metų per pusę sumažinti vienam gyventojui tenkantį pasaulinį maisto švaistymą mažmeniniu ir vartotojų lygiu, taip pat sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę 02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi
	12.4. Iki 2020 metų užtikrinti aplinkai nekenksmingą chemikalų ir visų atliekų tvarkymą per jų gyvavimo ciklą, laikantis suderintų tarptautinių programų, ir labai sumažinti jų išmetimą į orą, vandenį ir dirvožemį, kad kuo labiau sumažėtų neigiamas jų poveikis žmogaus sveikatai ir aplinkai	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
		6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-03 (PP) Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas teritorijas
		6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti	02-001-06-10-01 (RE) Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą 02-001-06-10-02 (PP) Skatinti atliekų perdirbimą 02-001-06-10-03 (PP) Skatinti atliekų prevenciją
		6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
	12.5. Iki 2030 metų labai sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą	6.10. Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti	02-001-06-10-01 (RE) Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą 02-001-06-10-02 (PP) Skatinti atliekų perdirbimą 02-001-06-10-03 (PP) Skatinti atliekų prevenciją
		6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
	12.7. Skatinti darnią viešųjų pirkimų	6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)	DVT uždavinys	Plėtos programos pažangos uždavinys	Plėtos programos pažangos priemonė
	praktiką vadovaujantis nacionaline politika ir prioritetais	prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
	12.8. Iki 2030 metų užtikrinti, kad žmonės visame pasaulyje turėtų atitinkamos informacijos ir būtų informuoti apie darnų vystymąsi ir darnų sugyvenimą su gamta	6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
	12c. Racionalizuoti neveiksmingas iškastinio kuro subsidijas, skatinančias eikvojančią vartojimą, pašalinant rinkos iškraipymus remiantis nacionalinėmis aplinkybėmis, įskaitant mokesčių pertvarkymą ir laipsnišką šių žalingų subsidijų nutraukimą ten, kur jos teikiamos, siekiant atspindėti jų poveikį aplinkai, visapusiškai atsižvelgiant į ypatingus besivystančių šalių poreikius ir sąlygas, taip pat kuo labiau sumažinti galimą neigiamą poveikį jų vystymuisi neturtingas ir paveiktas bendruomenes apsaugančiu būdu	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą
		6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų	13.1. Stiprinti visose šalyse atsparumą su klimatu susijusiems pavojams ir gaivalinėms nelaimėms bei gebėjimą prisitaikyti prie jų padarinių	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	02-001-06-06-01 (PP) Didinti atsparumą ekstremaliesiems hidrometeorologiniams reiškiniams 02-001-06-06-02 (RE) Modernizuoti ir plėsti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose
	13.2. Įtraukti klimato kaitos priemones į nacionalinę politiką, strategijas ir planavimą	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą
	13.3. Gerinti švietimą, informuotumo didinimą bei žmogiškuosius ir institucinius gebėjimus klimato kaitos mažinimo, prisitaikymo prie jos, jos poveikio mažinimo ir ankstyvo įspėjimo srityse	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą
		6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	02-001-06-06-01 (PP) Didinti atsparumą ekstremaliesiems hidrometeorologiniams reiškiniams
	13a. Įgyvendinti išsivysčiusių valstybių –	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant	02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)	DVT uždavinys	Plėtos programos pažangos uždavinys	Plėtos programos pažangos priemonė
	Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių – įsipareigojimą pasiekti tikslą bendrai iš visų šaltinių sukaupiti 100 mlrd. JAV dolerių per metus iki 2020 metų, kad būtų galima patenkinti besivystančių šalių poreikius svarbių klimato kaitos poveikio mažinimo veiksnių ir įgyvendinimo skaidrumo požiūriu ir kuo greičiau užtikrinti visapusišką Žaliojo klimato fondo veikimą jį kapitalizuojant	gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	politikos veiksmingumą
	13b. Skatinti veiksmingo planavimo ir valdymo gebėjimų, susijusių su klimato kaita, stiprinimo mechanizmus mažiausiai išsivysčiusiose šalyse ir mažose besivystančiose salų valstybėse, įskaitant dėmesį moterims, jaunimui, vietinėms ir marginalizuotoms bendruomenėms	6.4. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą	02-001-06-04-02 (PP) Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą
14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi	14.1. Iki 2025 metų užkirsti kelią ir labai sumažinti visų rūšių jūrų taršą, visų pirma taršą, kurią kelia sausumoje vykdoma veikla, įskaitant jūrines šiukšles ir taršą biogeninėmis medžiagomis	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
	14.2. Iki 2020 metų tausiai valdyti ir saugoti jūrų ir pakrančių ekosistemas, siekiant išvengti didelio neigiamo poveikio, įskaitant jų atsparumo didinimą, ir imtis veiksnių joms atkurti, siekiant užtikrinti, kad vandenynai būtų sveiki ir produktyvūs	6.11. Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją, aplinkos monitoringą ir aplinkos apsaugos kontrolę	02-001-06-11-01 (PP) Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą
	14.2. Iki 2020 metų tausiai valdyti ir saugoti jūrų ir pakrančių ekosistemas, siekiant išvengti didelio neigiamo poveikio, įskaitant jų atsparumo didinimą, ir imtis veiksnių joms atkurti, siekiant užtikrinti, kad vandenynai būtų sveiki ir produktyvūs	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
	14.2. Iki 2020 metų tausiai valdyti ir saugoti jūrų ir pakrančių ekosistemas, siekiant išvengti didelio neigiamo poveikio, įskaitant jų atsparumo didinimą, ir imtis veiksnių joms atkurti, siekiant užtikrinti, kad vandenynai būtų sveiki ir produktyvūs	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę
	14.5. Iki 2020 metų išsaugoti bent 10 proc. pakrantės ir jūros zonų vadovaujantis nacionaliniais ir tarptautiniais įstatymais ir geriausia turima moksline informacija	6.6. Sustiprinti gebėjimą prisitaikyti ir padidinti gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio sektorių atsparumą klimato kaitos pokyčiams	02-001-06-06-01 (PP) Didinti atsparumą ekstremaliesiems hidrometeorologiniams reiškiniams
	14.5. Iki 2020 metų išsaugoti bent 10 proc. pakrantės ir jūros zonų vadovaujantis nacionaliniais ir tarptautiniais įstatymais ir geriausia turima moksline informacija	6.7. Gerinti vandens telkinių būklę bei didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą	02-001-06-07-01 (PP) Gerinti vandens telkinių būklę
	14.5. Iki 2020 metų išsaugoti bent 10 proc. pakrantės ir jūros zonų vadovaujantis nacionaliniais ir tarptautiniais įstatymais ir geriausia turima moksline informacija	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)	DVT uždavinys	Plėtos programos pažangos uždavinys	Plėtos programos pažangos priemonė
	14b. Suteikti nedidelio masto žvejyba besiverčiantiems žvejams galimybes naudotis jūros ištekliais ir rinkomis	gamtos išteklių naudojimą 6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę
15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą	15.1. Iki 2020 metų užtikrinti sausumos ir vidaus gėlo vandens ekosistemų ir jų paslaugų, pirmiausia miškų, pelkių, kalnų ir sausumų, išsaugojimą, atkūrimą ir tausų naudojimą laikantis tarptautinėse sutartyse nustatytų įsipareigojimų	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę 02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi
	15.2. Iki 2020 metų skatinti visų rūšių miškų darnaus valdymo įgyvendinimą, stabdyti miškų kirtimą, atkurti išnykusius miškus ir labai padidinti miškų želdinimą pasauliniu lygiu	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi
	15.3. Iki 2030 metų kovoti su dykumėjimu, atkurti nykstančią žemę ir dirvožemį, įskaitant žemę, paveiktą dykumėjimo, sausros ir potvynių, ir siekti, kad žemės būklė neblogėtų visame pasaulyje	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-03 (PP) Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas teritorijas
	15.5. Imtis skubių ir reikšmingų veiksmų, siekiant sumažinti gamtos buveinių būklės blogėjimą, sustabdyti biologinės įvairovės praradimą ir iki 2020 metų apsaugoti nykstančias rūšis ir užkirsti kelią jų išnykimui	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę
	15.6. Skatinti sąžiningą ir lygiateisį dalijimąsi genetinių išteklių teikiama nauda ir suteikti galimybes naudotis tokiais ištekliais, kaip susitarta tarptautiniu lygiu	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę 02-001-06-08-04 (PP) Skatinti miškų plėtrą ir darnų miškų sektoriaus vystymąsi
	15.7. Imtis neatidėliotinų veiksmų, siekiant sustabdyti neleistiną saugomų augalijos ir gyvūnijos rūšių naikinimą ir neteisėtą prekybą jais bei išspręsti neteisėtos laukinės floros ir faunos pasiūlos ir paklausos klausimus	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę
	15.8. Iki 2020 metų įdiegti priemones, skirtas užkirsti kelią svetimų invazinių rūšių	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę

Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslas (DVT)	DVT uždavinys	Plėtros programos pažangos uždavinys	Plėtros programos pažangos priemonė
	platinimui ir labai sumažinti jų poveikį žemės ir vandens ekosistemoms, taip pat kontroliuoti arba sunaikinti tokias pirmenybines rūšis	kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	
	15.9. Iki 2020 metų įtraukti ekosistemų ir biologinės įvairovės vertybes į nacionalinį ir vietinį planavimą, vystymosi procesus, skurdo mažinimo strategijas ir ataskaitas	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę
	15a. Sutelkti ir labai padidinti finansinius išteklius iš visų šaltinių, siekiant išsaugoti ir tausiai naudoti biologinę įvairovę ir ekosistemas	6.8. Išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ekosistemų, jų paslaugų kokybę bei kraštovaizdžio savitumą ir užtikrinti darnų gamtos išteklių naudojimą	02-001-06-08-01 (PP) Išsaugoti biologinę įvairovę